

Lapsen oikeuksien sopimus 25 vuotta Suomessa – teemana yhdenvertaisuus

Tehtäviä ja harjoituksia alle kouluikäisille

Supermasa,
yhdenvertaisuuden supersankari
(tehtävä s. 3)
Piirtänyt Matias S.

Tutustu lapsen oikeuksiin osoitteessa [Lapsenoikeudet.fi](https://www.lapsenoikeudet.fi)

Ihmisoikeuskasvatus on osa opetusta

Lapsen oikeuksien viestinnän yhteistyöverkosto on koonnut yhdenvertaisuuteen ja osallisuuteen liittyviä tehtäviä ja harjoituksia alle kouluikäisille.

Tehtäviä ja harjoituksia voi hyödyntää esimerkiksi lapsen oikeuksien viikolla (vko 46, vuonna 2016 14.–20.11.) sekä lapsen oikeuksien päivänä 20.11.

Lapsilla on omat oikeudet

YK:n lapsen oikeuksien sopimus täyttää Suomessa 25 vuotta kuluvana vuonna.

YK:n lapsen oikeuksien sopimus

- koskee jokaista alle 18-vuotiasta henkilöä
- on maailman laajimmin ratifioitu ihmisoikeussopimus
- solmittiin vuonna 1989
- on ollut Suomessa voimassa lainsäätöinä vuodesta 1991

Juhlavuoden teemana on yhdenvertaisuus

Lapsen oikeuksien viestinnän yhteistyöverkosto tekee lapsen oikeuksia tunnetuksi Suomessa. Verkostoon kuuluvat lapsiasiavaltuutettu sekä lukuisia lapsi- ja perhetoimijoita. Yhteistyöverkoston toimintaa koordinoi Lastensuojelun Keskusliitto.

Vuoden 2016 teemana on **yhdenvertaisuus lapsia ja nuoria osallistaen**. Yhdenvertaisuus ja syrjinnän kielto kuuluvat lapsen oikeuksien sopimuksen yleisperiaatteisiin.

Lapsen oikeuksien päivää vietetään 20.11.

Lapsen oikeuksia juhlistaan vuosittain marraskuussa **lapsen oikeuksien viikolla (vko 46)** sekä **lapsen oikeuksien päivänä 20.11.**, mutta teema näkyy ja kuuluu pitkin vuotta. Lue, mitä juhlavuonna tapahtuu osoitteessa www.lapsenoikeudet.fi.

Lapsenoikeudet.fi tarjoaa kattavasti tietoa lapsen oikeuksista

Lapsenoikeudet.fi on lapsen oikeuksiin liittyvää tietoa kokoava sivusto. Sivustolta löydät myös lapsen oikeuksien viestintään liittyvät uutiset, toimenpiteet ja tapahtumat. Hanke on saanut tukea opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisotyön avustuksista.

Tutustu lapsen oikeuksiin osoitteessa Lapsenoikeudet.fi

Tehtäviä ja harjoituksia

Lapsen oikeudet toiminnallisesti varhaiskasvatuksessa

Materiaalin tuottaja:

Päivikki Kukkamaa & Heidi Lindström yhdessä Suomen UNICEF Ry:n kanssa (2013)

Kohderyhmä:

Esi- ja alkuopetusikäiset

Esittely:

Opas tarjoaa työkaluja lapsen oikeuksien käsittelyyn toiminnallisten menetelmien avulla esi- ja alkuopetukseen. Leikki ja ilmaisu ovat lapselle ominaisia tapoja ja ne mahdollistavat lapsen osallisuuden. Oppaan yhteydessä kannattaa tutustua YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen sekä ihmisoikeuskasvatuksen käsikirjaan Compasitioon, josta löytyy arvokasta tietoa oppaan teemojen taustaksi.

Esimerkkitehtävä:

Työpaja 5 (oppaan s. 23–26):

Teema: Erilaisuus — samanlaisuus. Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle lapselle.

Tavoite: Löytää yhdessä lasten kanssa eroja, mutta myös yhdistäviä tekijöitä ja samankaltaisuutta lasten välillä. Korostaa sitä, että jokaisella lapsella on samat oikeudet.

Lataa Lapsen oikeudet toiminnallisesti varhaiskasvatuksessa -opas (pdf): <http://bit.ly/2bF3L5n>

Lataa Compasito – ihmisoikeuskasvatuksen käsikirja (pdf): <http://bit.ly/2bfzhhE>

Tutustu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen: <http://bit.ly/2bMQBrc>

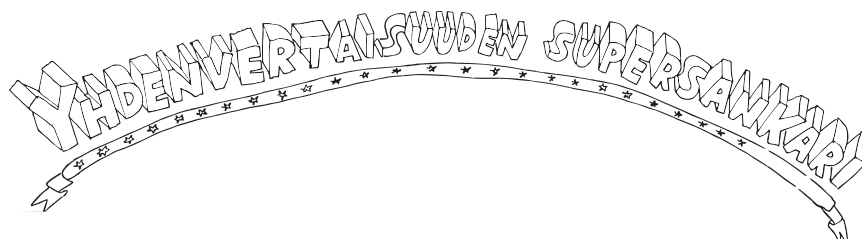
Yhdenvertaisuuden supersankari

Materiaalin tuottaja:

Sarjakuvakeskus yhdessä Lapsen oikeuksien viestinnän yhteistyöverkoston kanssa (2016)

Esittely: Yhdenvertaisuuden supersankarin tehtävä on varmistaa, ettei ketään kiusata ulkonäön, uskonnon, vamman tai muun sellaisen takia tai sen perusteella, kenestä tykkää. Kerro sarjakuvalla, mitä sinä teet supersankarina kun näet, että jotakin kohdellaan väärin.

Lataa Yhdenvertaisuuden supersankari -tehtävä: <http://bit.ly/2bz300N>

Lapsilla on
omat oikeudet

Tutustu lapsen oikeuksiin osoitteessa Lapsenoikeudet.fi

INNOpoli-peli

Materiaalin tuottaja:

PTK – poikien ja tyttöjen keskus (2016, osana Lapset innovaattoreina -hanketta)

Esittely:

INNOpoli on paikallisesti tuunattavissa oleva lautapeli, jota voi käyttää suunnittelun ja kuulemisen välineenä tai päättäjien haastamisessa. Peli nostaa esiin lasten oikeudet, ja siihen voi myös liittää jonkin erityisteeman, kuten yhdenvertaisuuden.

Hieman Monopolia muistuttava INNOpoli koostuu kahdesta pelialustasta, joilla voi pelata kolmea eri-ikäisille suunnattua peliä. Pelin avulla lapset ja nuoret voivat osallistua erilaisten itseä lähellä olevien asioiden ja toimintaympäristön kehittämiseen. Se vahvistaa kokemusta osallisuudesta ja omista vaikuttamismahdollisuuksista.

1. INNOpoli Keksi! on 3–7-vuotiaille lapsille soveltuva ideointipeli. Sen avulla voi opetella ilmaisemaan itselle tärkeitä asioita ja keksimään tekemistä ideoimalla pelimaailmaan kivoja asioita pelin virikkeiden avulla.

2. INNOpoli Neronleimaus soveltuu kaikille pelaajille noin 6-vuotiaasta ylöspäin. Sen tarkoituksena on ideoida pelimaailmaa paremmaksi paikaksi olla ja elää. Vaikka ideointi tapahtuu pelimaailmassa eikä ideoiden toteuttamismahdollisuuksista tarvitse kantaa huolta, pelin ja sen ideoinnin avulla voi kehittää myös todellisen lähiympäristön elämää ja toimintoja paremmiksi.

Lataa INNOpoli-peli: <http://bit.ly/2bATtuW>

INNOpoli-peliä myös myydään omakustannehintaan painettuna pelinä oheistarvikkeineen.

Kysy lisää kouluttaja Markku Autiolta, markku.autio@ptk.fi.

Leikin talo

Materiaalin julkaisija:

Lapsen oikeuksien viestinnän yhteistyöverkosto (2014)

Esittely:

Leikin talo on alle kouluikäisille lapsille suunnatuista kuvataidetehtävistä sekä toiminnallisista ja liikunnallisista tehtävistä koostuva kokonaisuus, jota voi toteuttaa päiväkotipäivän, kerhopäivän, iltapäiväkerhon tai muun toiminnan aikana joko yksittäin tai kokonaisuutena. Kokonaisuus huipentuu vanhemmille tai muille aikuisille järjestettävään tilaisuuteen.

Leikin talon tehtävien kautta haluamme korostaa leikin merkitystä osana lapsen kasvua ja kehitystä ja tuoda sitä kautta esille lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisiä periaatteita.

Lataa Leikin talo -kokonaisuus (pdf): <http://bit.ly/2bMQdJd>

Tutustu lapsen oikeuksiin osoitteessa Lapsenoikeudet.fi

Reilusti ryhmässä

Materiaalin tuottaja:

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (2013)

Esittely:

Arjessa tarvitaan kykyä toimia yhdessä, ja sosiaalisia taitoja harjoitellaan läpi elämän. Lapsille harjoittelun hetkiä on kertynyt vasta vähän. Varhaiskasvatusikäinen lapsi kohtaa päivittäin lukemattomia tilanteita, joissa sosiaalisia taitoja tarvitaan. Mitä enemmän ja monipuolisemmin lapsi saa taitojaan harjoitella, sitä taitavammaksi ja varmemmaksi hän tulee.

Reilusti ryhmässä -materiaalissa on vinkkejä sosiaalisten taitojen harjoittamiseen monimuotoisin tavoin: leikkien, liikkuen, tutkien ja taiteillen. Tavoitteena on vahvistaa ryhmähenkeä. Hyvä ryhmähenki ja sosiaalisten taitojen opettaminen ehkäisevät merkittävästi kiusaamista.

Lataa Reilusti ryhmässä -opas ja tietoisikut: <http://bit.ly/2bOeP54>

Materiaalit on koonnut Lapsen oikeuksien viestinnän yhteistyöverkosto.

Lisätietoja: <http://bit.ly/2bh7SLZ>

Viestintäkoordinaattori Janne Kettunen

janne.kettunen@lskl.fi

Tutustu lapsen oikeuksiin osoitteessa Lapsenoikeudet.fi

